

Magazine
over onderwijs

2021 - 2022

9 789090 355542

inbalans

Innovatie

€ 14,95

Ieder kind is uniek en moet zijn eigen leerproces kunnen volgen

Om de talenten van kinderen te ontwikkelen moet het onderwijs de regie op ICT op orde hebben. Zo ook bij de Unicoz onderwijsgroep, de grootste onderwijsorganisatie voor primair onderwijs (po) en voortgezet onderwijs (vo) in Zoetermeer. Unicoz wil honderd procent inzetten op de talenten van kinderen. Om die belofte waar te kunnen maken moest een andere visie op ICT komen. We interviewden Leonie Crom-Wagenaar, lid College van bestuur Unicoz Onderwijsgroep.

Leonie
Crom-Wagenaar

Het project ‘regie op ICT in het onderwijs’ is bij Unicoz gestart met een onderzoek naar een business case insourcing ICT-beheer. Kunt u daar iets meer over vertellen?

“Laat ik beginnen te vertellen dat ik niet betrokken ben geweest bij het onderzoek”, zo verklaart Leonie Crom-Wagenaar. “Het onderzoek naar een business-case insourcing ICT-beheer was al afgerond toen ik 1 januari 2020 in dienst trad bij Unicoz. Maar de urgentie om een keer een externe partij naar ons ICT-beleid te laten kijken was er zeker. Insourcing en outsourcing liepen door elkaar. Er was geen strategisch plan waar de keuzes inzake insourcing en outsourcing op waren gebaseerd. Er was geen kosten-baten analyse. We hadden absoluut geen idee of we het ICT-beheer hadden uitbesteed omdat het goedkoper zou zijn of omdat we de kerncompetenties om het zelf te doen niet in huis hadden. Maar we wisten ook niet zeker of we überhaupt de goede dingen deden op het gebied van ICT en welke ondersteuning nodig/gewenst was.”

“Eigenlijk een hele kwalijke zaak”, zo vervolgt Leonie. “Vanuit onze levensbeschouwelijke identiteit willen wij honderd procent inzetten op de talenten en persoonlijke vorming van kinderen. Ieder kind is uniek en moet zijn eigen leerproces kunnen volgen. Om die belofte waar te kunnen maken moest een andere visie op ICT komen. Het moest niet langer over ICT gaan, maar over het onderwijs dat wij voorstaan. Hoe maken we de omslag naar onderwijs meer vanuit de talenten en mogelijkheden van kinderen en welke rol speelt ICT hierin? Het onderwijs moest leidend worden.”

Het resultaat van het onderzoek was een advies om een vervolgproject te starten om meer regie op ICT te krijgen in het onderwijs. Wat waren voor jullie organisatie de belangrijkste redenen om dit advies op te volgen?

“De regie hebben over ICT is vooral belangrijk omdat het waarde toevoegt in het onderwijs. ICT biedt tal van mogelijkheden om talenten van kinderen centraal te stellen, lessen te verrijken en onderwijsresultaten te monitoren. De administratie kan worden vereenvoudigd en er kan makkelijker en effectiever samen worden gewerkt met partners. Daarnaast krijg je door een betere regie op ICT ook meer zicht op cost leadership. Een positioneringsstrategie die zoals de naam doet vermoeden niet is gericht op het realiseren van de laagste kosten, maar op beheersing en voorspelbaarheid van de processen. En last but not least: zonder regie op ICT heb je als onderwijsinstelling ook geen zicht op het compliance- en integriteitsbeleid binnen je organisatie.”

Zicht en grip krijgen op ICT was geen eenvoudige opgave voor Unicoz. Er moest namelijk tegelijk op meerdere borden worden geschaakt. Zowel product, personeel als organisatie van de huidige ICT-afdeling moesten tegen het licht worden gehouden. “Als College van Bestuur hebben mijn collega en ik erop ingezet ICT in de volle breedte aan te pakken. We hebben externe deskundigheid ingeschakeld en vanwege de omvang en belangen van de klus twee kwartiermakers ingezet. Dit is een heel goede beslissing geweest, voor ons en voor de kwartiermakers. Het zou voor één kwartiermaker een spagaat geworden zijn. Een kwartiermaker werd verantwoordelijk voor de ICT-afdeling. De andere kwartiermaker heeft de rol van informatiemanager vervuld en heeft de vraagarticulatie vanuit het onderwijs voor zijn rekening genomen. Dit zijn geheel verschillende deskundigheidsterreinen. Waarbij de bestendigheid, de competenties en de vaardigheden van de kwartiermakers het verschil maakten.”

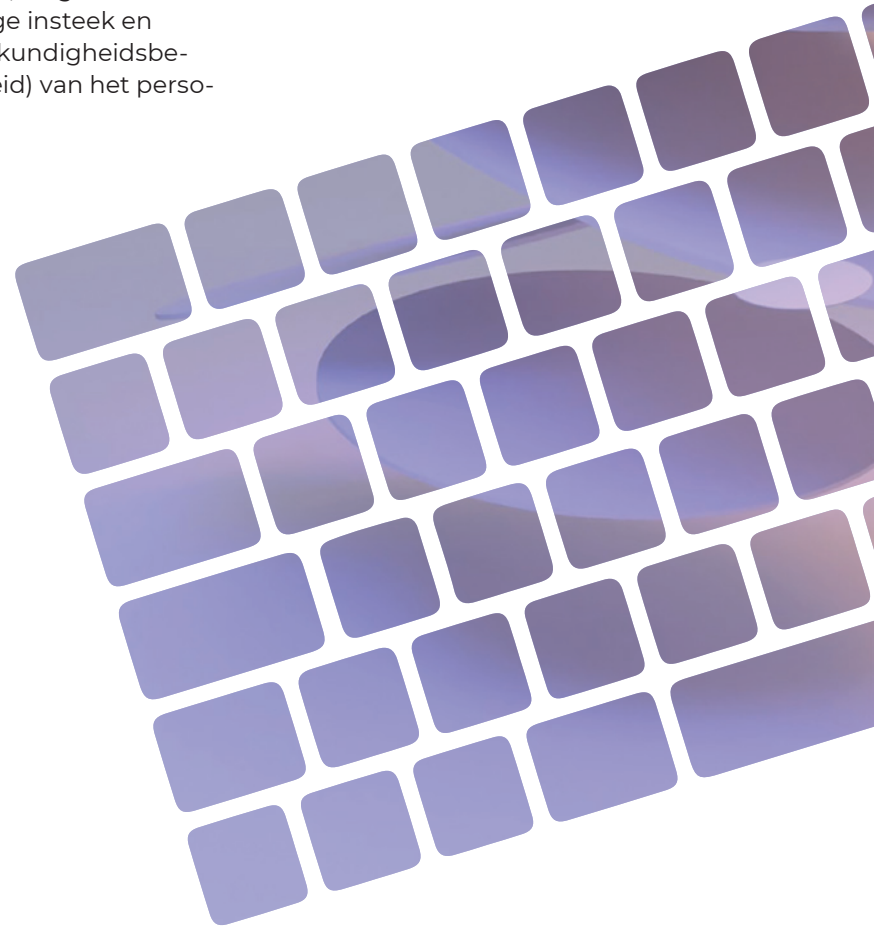

Hebben jullie het gevoel dat jullie bij Unicoz nu de regie over ICT hebben? Waarom denk je dat? Hoe zie je dat terug?

“Dat hebben we zeker. Ten eerste zijn er nu drie stevige ICT-beleidsplannen: een organisatie-, een bestemmings- en beveiligingsplan. ICT is binnen Unicoz beleidsrijk geworden, vertrekt vanuit de visie op onderwijs en geeft kaders voor een tactische en operationele invulling. Daarnaast hebben we naast de afdeling ICT een regiegroep ICT, bestaande uit directieleden vanuit de po- en vo-scholen. Deze regiegroep geeft richting aan een te ontwikkelen Expertisecentrum Onderwijs en ICT, zorgt voor een toekomstgerichte onderwijskundige insteek en denkt mee over de benodigde deskundigheidsbevordering (lees digitale geletterdheid) van het personeel en de leerlingen.”

Hebben jullie de indruk dat de ICT-afdeling het onderwijs nu meer ondersteunt? Met andere woorden wordt er een brug geslagen tussen de behoeften en de mogelijkheden?

“Ik zie dat er niet meer, maar anders wordt ondersteund. Het onderwijs en de medewerkers worden meer bij de ICT betrokken. Zo zijn er coördinatoren die samen met de ICT-afdeling en de regiegroep verantwoordelijk zijn voor het op peil brengen en houden van de ICT-kennis van alle medewerkers in onze organisatie. In het ontbreken van de benodigde kunde ligt nog een taak, die niet altijd en zeker niet organisatie breed werd opgepakt. Met deze professionaliseringslag willen we bereiken dat we met elkaar verantwoordelijk worden voor goed onderwijs met behulp van ICT. Dat betekent dat het vertrekpunt voortaan het onderwijs is en dat de afdeling ICT met alle geledingen in onze organisatie voeling krijgt. ICT is nu samenwerken, integraal voor het kind.”

A stylized illustration of a laptop and keyboard. The laptop is shown from a top-down perspective, with its screen and keyboard visible. The keyboard is a large, detailed illustration of a computer keyboard, showing individual keys in shades of purple and blue. The laptop is positioned in the upper left corner, and the keyboard is in the lower left corner.

Heeft het verkrijgen van de regie ook geholpen in de COVID-periode? Waar ineens versneld afstandsonderwijs moest worden ingevoerd.

“De kwartiermakers waren net gestart toen COVID het onderwijs dreigde lam te leggen. Dat leek een nadeel, maar werd al snel een voordeel. Door de twee kwartiermakers hadden we meer expertise in huis om afstandsonderwijs vorm te geven. Zij hebben de leiding genomen om de noodzakelijk omschakeling te laten slagen. Dat dit zo snel lukte gaf ons vertrouwen in onze organisatie en het eigen kunnen. De angst voor ICT nam af. Het geleerde in deze periode heeft een boost gegeven om ICT dienstbaar te maken aan het onderwijs”.

“Maar de COVID-periode bracht ook armoede en gebrek aan het licht. Zowel intern als extern bij kinderen thuis was er een tekort aan kennis en devices. We hebben het met creativiteit, betrokken leiderschap en de gedreven inzet van medewerkers in deze periode allemaal goed kunnen oplossen.

A stylized illustration of a speech bubble, pointing upwards and to the right, with a small tail at the bottom left.

Wat zouden jullie andere onderwijsorganisaties willen adviseren als ze meer regie over ICT willen krijgen?

A stylized illustration of a speech bubble, pointing upwards and to the right, with a small tail at the bottom left.

“Wij hebben geleerd dat we ICT heel serieus moeten nemen. Als we ons onderwijs willen vormgeven zoals we dit voorstaan dan kun je niet om de digitalisering van onze samenleving en onze werkprocessen heen. We kunnen het ons niet permitteren om inzake ICT achter de feiten aan te lopen. Maar wat nog belangrijker is: wij sturen voortaan de ICT en niet andersom.”

rĳnconsult onderwijs

